

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Persbericht – 14 april 2022

De Brancheorganisatie Kinderopvang pleit voor speelruimte: Geef kinderen de ruimte om te spelen!

Gaëlle Blok

Woordvoerder Brancheorganisatie
Kinderopvang

Datum

14 april 2022

Brancheorganisatie Kinderopvang

T: 06 – 44656457

E: gaelle@kinderopvang.nl

I: www.kinderopvang.nl

Spelen is een serieuze zaak. Hutten bouwen, moddersoep maken, winkeltje spelen: het is voor kinderen een essentiële voorbereiding op de toekomst. Spelen maakt kinderen creatief en weerbaar. Het stimuleert hun verbeeldingskracht en zelfvertrouwen. Daarom pleiten Felix Rottenberg en Emmeline Bijlsma, voorzitter en directeur van de Brancheorganisatie Kinderopvang (BK), ervoor om kinderen tot 6 jaar alle speelruimte te bieden in de kinderopvang.

Speelruimte voor jongere kinderen staat onder druk. Op 21 april is er in Den Haag een commissiedebat over de kinderopvang. Kamervragen voorafgaand aan het debat maken duidelijk dat in het debat zal worden gepleit voor meer leerdoelen in de kinderopvang. Wij lezen zelfs in een partijprogramma dat er een doorgaande ontwikkellijn moet komen met regie vanuit het ministerie van Onderwijs. Deze roep om verschooning strookt niet met wat wetenschappers al jaren bevestigen: kinderen leren door te spelen.

Veel politici, mensen in het onderwijs en ouders zien spelen vooral als een vorm van vrijetijdsbesteding. Spelen wordt langzaam maar gedegradeerd tot iets wat je erbij doet, verloren tijd die we beter aan iets anders kunnen besteden. Spelen moet plaatsmaken voor 'belangrijkere dingen', zoals leren. En dat terwijl het jonge kinderbrein niet toe is aan schoolse leren. Wetenschappers zijn het er unaniem over eens dat een schoolse aanpak onder de 6 jaar zinloos is. Volgens Sieneke Goorhuis-Brouwer, hoogleraar orthopedagogiek, staan jonge kinderen onvoldoende open voor lessen in rekenen, lezen en taal. "Onderzoek toont aan dat hun hersenen simpelweg niet klaar zijn voor onderwijs. Zo is een leerkracht gemiddeld 500 uur bezig om kleuters letters te leren schrijven, terwijl het in groep 3 slechts 50 uur kost. Jonge kinderen kunnen hun tijd veel beter besteden aan spelen."

Kinderen bouwen zichzelf in de eerste zes jaar. Door te spelen ontwikkelen kinderen vaardigheden die cruciaal zijn voor de voorbereiding op school. Het kind traint tijdens het spel kwaliteiten die later bepalend zijn voor schoolprestaties. Zoals ruimtelijk inzicht, mechanica, samenwerken en overleggen en zelfsturing – dat is bijvoorbeeld kunnen focussen, zelfbeheersing en taakgerichtheid. Er is geen enkele leer methode te bedenken die dat proces schept. Het idee dat spelen van jonge kinderen een soort lege periode is, is een ernstig misverstand.

Bijlsma: "Door meerdere jonge kind-experts wordt de verwarring tussen 'spelen' en 'op een speelse manier leren' aan de orde gesteld. Het door elkaar gebruiken ervan leidt tot verdringing van 'spelen' als kernactiviteit van kinderen. Daarbij worden de kenmerken van spelen – spel is vrijwillig, spel geeft plezier, in spel hebben kinderen het initiatief en spel bevat elementen van 'doen-alsof' – teniet gedaan. Het aanbieden van leerstof op een speelse manier, zoals dat gebeurt in methoden en programma's die gekoppeld zijn aan leerdoelen, ook in de voorschoolse educatie, kent geen van deze kenmerken. Het kan daarom niet de plaats van 'spelen' innemen in de dagprogramma's van de kinderopvang en het kleuteronderwijs."

Deze inperking van de ruimte van kinderen moet een halt worden toegeroepen vinden we, en daarom claimt BK namens alle kinderen speelruimte!

Bijlsma: "In de kinderopvang willen we dolgraag kinderen de ruimte bieden om zich groot te spelen. Kinderopvang biedt kinderen het ultieme laboratorium dat van groot belang is voor nu en straks. In de branche staan honderden experts te popelen om de speelruimte van kinderen te vergroten en te verrijken. Elke dag zien we dat kinderen meer ruimte nodig hebben om spelend, in hun eigen tempo, zichzelf en de wereld om zich heen te ontdekken. Als we jonge kinderen zien spelen, denken we meestal: ze zijn lekker bezig, wat hebben ze een plezier. Wat we zelden beseffen is dat ze tegelijkertijd alle basisvaardigheden aan het trainen zijn. Neem zelfsturing – dat is nu belangrijker dan ooit. En de basis daarvoor wordt gelegd in onze eerste zes jaren. Wanneer hun persoonlijke en sociale ontwikkeling zover is, op 6-jarige leeftijd, hebben kinderen in hun hoofd alle ruimte voor het schoolse leren."